

فصل ۶

نفت و گاز

به دلیل اهمیت فعالیتهای نفت و گاز در اقتصاد ایران، یک فصل جدا از فصلهای معدن و صنعت به اطلاعات آماری آن اختصاص داده شده است. اطلاعات آماری ارائه شده در این فصل، از شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی ایران منطقه البرز و شرکت گاز استان البرز دریافت شده است.

تعاریف و مفاهیم به کار رفته در این فصل به شرح زیر است:

نفت سفید: نفت سفید برشی از نفت خام و متشکل از سه نوع هیدروکربور پارافینی، نفتینی و آروماتیکی می باشد. این فرآورده به عنوان سوخت گرمایشی و سوخت مراکز حرارتی به کار می رود و یکی از مواد اصلی تشکیل دهنده سوخت جت است.

نفت کوره: نفت کوره از بازمانده تقطیر نفت خام در برجهای تقطیر پالایشگاه به دست می آید این فرآورده به سبب دارا بودن هیدروکربورهای سنگین، به آسانی

نمی سوزد و یکی از سوختههای عمده کشتیها و واحدهای بزرگ صنعتی از جمله نیروگاههای برق به شمار می رود.

بنزین موتور: بنزین موتور آمیزه ای است از هیدروکربورهای به طور عمده حلقوی و ایزومره با نسبتهای متفاوت که برای افزایش درجه آرام سوزی آن، برخی از ترکیبات آلی به آن اضافه می شود.

گاز مایع: گاز مایع مخلوطی است از پروپان و بوتان نرمال که در اثر شرایط محیط و مصرف، نسبت حجمی این دو ماده در مخلوط تغییر می یابد و در تحت فشاری حدود ۱۱۰-۱۰۰ پوند بر اینچ مربع به صورت مایع در می آید.

مشترک گاز: عبارت است از شخص حقیقی یا حقوقی که طبق روش پذیرش متقاضیان گاز پس از تحویل مدارک مورد نظر و پرداخت حقوق و هزینه های متعلقه، مشخصاتش در دفتر پذیرش اشتراک ثبت شده و شماره اشتراک به وی اختصاص یافته باشد.

انشعاب گاز: به خطوطی که جهت ارسال گاز از خطوط انتقال، خطوط تغذیه و شبکه تا ایستگاه اختصاصی مشترک نصب می شود انشعاب اطلاق میگردد.

نفت گاز: نفت گاز فرآورده ای است که بعد از برش نفت سفید به دست می آید و به عنوان سوخت ماشین آلات کشاورزی و صنعتی و سوخت تعدادی از وسایل نقلیه عمومی و تأسیسات حرارتی به کار می رود.

مصرف کننده گاز: به مشترکینی اطلاق می گردد که جریان گاز آنها پس از طی مراحل اشتراک پذیری راه اندازی شده باشد.

تذکر: در سال ۱۳۹۰ توسعه شبکه های گازرسانی در شهرها و اولویت بخشی به مسکن مهر انجام شده است.

گزیده اطلاعات

در سال ۱۳۹۲ تعداد جایگاههای عرضه فعال مواد سوختی در استان البرز ۱۳۸ مورد بوده است که از مجموع ۲۴۶۶۵۱۱ مترمکعب فروش متوسط سالانه مواد سوختی در این جایگاهها ۸۶۵۴۹۴ مترمکعب بنزین، ۲۶۶۰۵ مترمکعب بنزین سوپر، ۷۰۵۴۸۴ مترمکعب نفت گاز، ۴۰۴۳۹ مترمکعب نفت سفید و ۸۲۸۴۸۹ مترمکعب کوره فروخته شده است. ۳۶ درصد فروش سالانه مواد سوختی مربوط به بنزین و بنزین سوپر می باشد.

در سال مذکور از مجموع ۱۷ شهر تعداد ۱۴ شهر گازرسانی شده و تعداد روستاهای گازرسانی شده استان نیز معادل ۱۲۰ روستا می باشد.

همچنین در این سال از مجموع ۲۴۷۲۸۸ انشعاب گاز، ۲۴۴۶۸۰ انشعاب خانگی و تجاری و ۲۶۰۸ انشعاب صنعتی به مشترکین واگذار شده است. ۹۹ درصد مربوط به انشعابات خانگی و تجاری است.

۶-۱- مصرف انواع فرآورده‌های نفتی

نفت سفید (متر مکعب)	بنزین (مترمکعب)	سوخت‌های هواپیما ^(۲)		گاز مایع (تن)	جمع ^(۱) (مترمکعب)	سال و شهرستان
		ATK (لیتر)	JP۴ (حلب)			
۴۱۷۱۲	۷۶۸۳۰۲	-	-	۶۳۸۶۰	۲۳۱۶۴۸۶۱۳۹۰
۴۳۷۶۲	۸۲۷۹۹۳	-	-	۶۱۰۹۳	۲۲۶۶۴۸۴۱۳۹۱
۴۰۴۳۹	۸۹۲۰۹۹	-	-	۶۱۲۶۸	۲۴۶۶۵۱۱۱۳۹۲
.	.	-	-اشتهارد ^(۳)
۱۴۷۹۶	۱۷۸۳۵۹	-	-	۲۱۵۱۶	۴۵۴۸۷۸ساوجبلاغ
.	.	-	-طالقان ^(۳)
.	.	-	-فردیس
۲۵۶۴۳	۷۱۳۷۴۰	-	-	۳۹۷۵۲	۲۰۱۱۶۳۳کرج
.	.	-	-نظرآباد ^(۳)

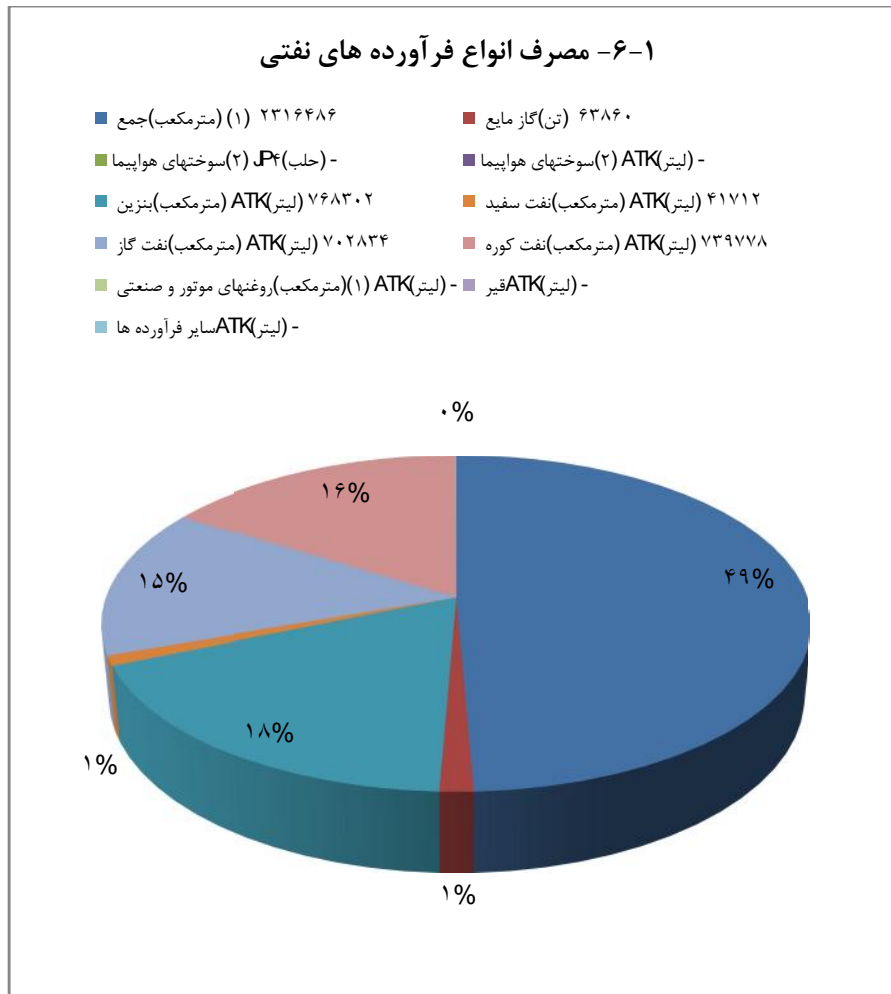
سایر فرآورده‌ها	قیر	روغن‌های موتور و صنعتی ^(۱) (مترمکعب)	نفت کوره (مترمکعب)	نفت گاز (مترمکعب)	سال و شهرستان
-	-	-	۷۳۹۷۷۸	۷۰۲۸۳۴۱۳۹۰
۱۳۳۳	-	-	۷۳۵۳۵۶	۶۵۹۳۷۳۱۳۹۱
۱۱۰	-	-	۸۲۸۴۸۹	۷۰۵۴۸۴۱۳۹۲
.	-	-اشتهارد ^(۳)
۲۴	-	-	۵۱۷۴۲	۲۰۹۹۸۱ساوجبلاغ
.	-	-طالقان ^(۳)
.	-	-فردیس
۸۶	-	-	۷۷۶۷۴۷	۴۹۵۵۰۳کرج
.	-	-نظرآباد ^(۳)

۱- روغن‌های موتور از طریق بخش خصوصی توزیع می‌شود.

۲- سوخت هواپیما از طریق مرکز سوختگیری مهرآباد تأمین می‌شود.

۳- تقسیم بندی شرکت ملی پخش با تقسیمات کشوری متفاوت است مثلاً ممکن است چندین شهرستان زیر نظر یک ناحیه اداره شود یا ممکن است یک بخش خود یک ناحیه باشد بنابراین آمار بصورت ناحیه ارائه می‌شود.

مأخذ- شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه البرز.

جدول مبنا: ۶-۱

۲-۶- جایگاه‌های مواد سوختی، تعداد نازل‌ها و فروش متوسط آن‌ها

جایگاه‌های عرضه فعال											سال و شهرستان
CNG	LPG	دو منظوره	در حال احداث	سریع‌الانصب	سیار	مجتمع خدماتی	سکودار	اختصاصی	شرکتی	جمع کل	
۳۴	۰	۹	۵	۰	۰	۰	۰	۴۸	۲	۹۸۱۳۹۰
۳۵	۰	۱۰	۷	۰	۱	۱	۰	۵۰	۲	۱۰۶۱۳۹۱
۵۸	۰	۱۷	۶	۰	۱	۲	۰	۵۲	۲	۱۳۸۱۳۹۲
۲	۰	۱	۰	۰	۰	۱	۰	۳	۰	۷اشتهارد ^(۱)
۱۴	۰	۵	۱	۰	۰	۱	۰	۱۳	۰	۳۴ساوجبلاغ
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۱طالقان ^(۱)
۱۰	۰	۳	۰	۰	۰	۰	۰	۱۰	۰	۲۳فردیس
۳۲	۰	۸	۵	۰	۱	۰	۰	۲۵	۲	۷۳کرج
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰نظرآباد ^(۱)

فروش متوسط سالانه (متر مکعب)						تعداد نازل‌ها					سال و شهرستان
نفت کوره	نفت سفید	نفت گاز	بنزین سوپر	بنزین	جمع	CNG	نفت گاز	بنزین سوپر	بنزین	جمع	
۷۲۹۷۷۸	۴۱۷۱۲	۷۰۲۸۳۴	۴۵۶۱۴	۷۲۲۶۸۸	۲۲۴۲۶۲۶	۲۵۶	۹۸	۱۰۶	۷۶۹	۱۲۲۹۱۳۹۰
۷۳۵۳۵۶	۴۳۷۶۲	۶۵۹۳۷۳	۴۷۰۶۳	۷۸۰۹۳۰	۲۲۶۶۴۸۴	۲۶۲	۹۸	۱۳۸	۷۶۱	۱۲۵۹۱۳۹۱
۸۲۸۴۸۹	۴۰۴۳۹	۷۰۵۴۸۴	۲۶۶۰۵	۸۶۵۴۹۴	۲۴۶۶۵۱۱	۳۳۴	۸۷	۱۹۳	۶۱۵	۱۲۲۹۱۳۹۲
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۰	۲۰	۴	۲۴	۵۸اشتهارد ^(۱)
۵۱۷۴۲	۱۴۷۹۶	۲۰۹۹۸۱	۶۳۴۴	۱۷۲۰۱۵	۴۵۴۸۷۸	۸۴	۲۷	۸۳	۱۱۰	۳۰۴ساوجبلاغ
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲	۰	۷	۹طالقان ^(۱)
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۹۶	۸	۳۶	۱۳۷	۲۷۷فردیس
۷۷۶۷۴۷	۲۵۶۴۳	۴۹۵۵۰۳	۲۰۲۶۱	۶۹۳۴۷۹	۲۰۱۱۶۳۳	۱۴۴	۳۰	۷۰	۳۳۷	۵۸۱کرج
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰نظرآباد ^(۱)

۱- تقسیم بندی شرکت ملی پخش با تقسیمات کشوری متفاوت است مثلاً ممکن است چندین شهرستان زیر نظر یک ناحیه اداره شود یا ممکن است یک بخش خود یک ناحیه باشد بنابراین آمار بصورت ناحیه ارائه می شود.

مأخذ- شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه البرز.

۳-۶- تعداد شهرها و روستاهای گاز رسانی شده و تعداد انواع انشعاب، تعداد مصرف کننده و مقدار مصرف گاز طبیعی

تعداد انشعاب ^(۳)			تعداد روستاهای گاز رسانی شده	تعداد شهرهای گاز رسانی شده	تعداد شهرهای هر شهرستان	سال و شهرستان
صنعتی	خانگی - تجاری	جمع				
۵۳۲	۱۱۹۸۱	۱۲۵۱۳	۱۰۲	۱۴	۱۶۱۳۹۰
۱۷۰	۵۱۱۵	۵۲۸۵	۱۱۳	۱۴	۱۶۱۳۹۱
۲۶۰۸	۲۴۴۶۸۰	۲۴۷۲۸۸	۱۲۰	۱۴	۱۷۱۳۹۲
۹۲۸	۳۵۹۸	۴۵۲۶	۷	۱	۱اشتهارد ^(۱)
۳۰۷	۵۱۹۵۸	۵۲۲۶۵	۶۸	۵	۵ساوجبلاغ
*	*	*	*	*	۱طالقان ^(۲)
۲۴۲	۱۹۸۹۳	۲۰۱۳۵	*	*	۱فردیس ^(۱)
۸۸۸	۱۴۵۹۹۲	۱۴۶۸۸۰	۹	۶	۷کرج ^(۱)
۲۴۳	۲۳۲۳۹	۲۳۴۸۲	۳۶	۲	۲نظرآباد

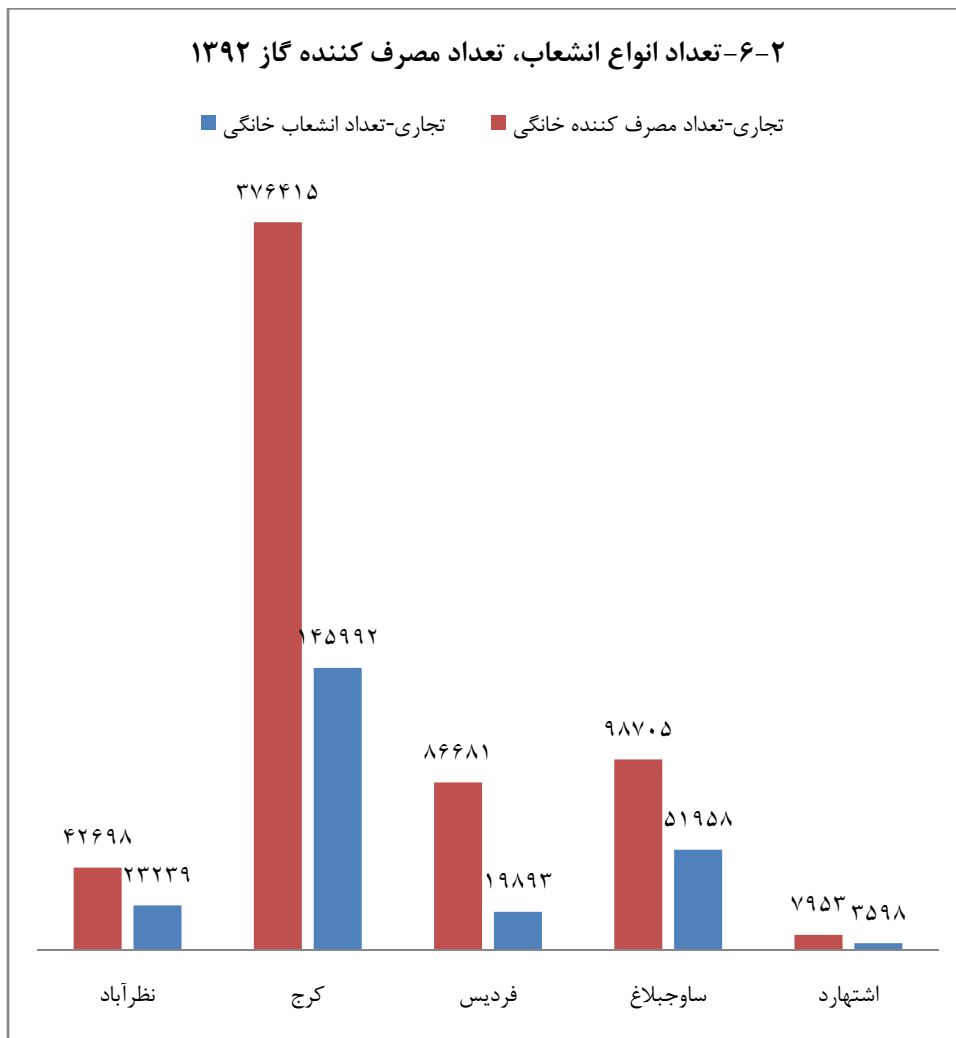
تعداد مصرف کننده ^(۳)			مصرف گاز طبیعی (میلیون مترمکعب)	سال و شهرستان
صنعتی	خانگی - تجاری	جمع		
۵۳۲	۵۵۷۹۶	۵۶۳۲۸	۴۷۱۲۱۳۹۰
۱۷۰	۶۲۷۶۷	۶۲۹۳۷	۴۲۱۰۱۳۹۱
۲۶۰۸	۶۱۲۴۵۲	۶۱۵۰۶۰	۴۵۷۶۱۳۹۲
۹۲۸	۷۹۵۳	۸۸۸۱اشتهارد ^(۱)
۳۰۷	۹۸۷۰۵	۹۹۰۱۲	۲۵۸ساوجبلاغ
*	*	*	*طالقان ^(۲)
۲۴۲	۸۶۶۸۱	۸۶۹۲۳فردیس ^(۱)
۸۸۸	۳۷۶۴۱۵	۳۷۷۳۰۳	۳۸۲۶کرج ^(۱)
۲۴۳	۴۲۶۹۸	۴۲۹۴۱	۴۹۲نظرآباد

۱- آمار مصرف گاز طبیعی فردیس و اشتهارد در کرج منظور شده است

۲- شهرستان طالقان در حال گاز رسانی و شهر آسارافاد شبکه گازرسانی است .

۳- در سال ۹۰ و ۹۱ اطلاعات عملکرد همان سال و در سال ۹۲ بجز مصرف گاز طبیعی که سالیانه است، تجمعی می باشد.

مأخذ- شرکت گاز استان البرز.

جدول مینا: ۳-۶